

**Door
Beatrice
de Graaf**

Beatrice de Graaf is als hoogleraar verbonden aan de Universiteit Utrecht. Ze is gespecialiseerd in de geschiedenis van veiligheid, (contra)terrorisme en internationale betrekkingen. Ook onderzoekt ze hedendaagse vormen van radicalisering.

Het is maandag, tijd voor college, en al 250 dagen geleden dat ik mijn studenten echt heb gezien. Mijn grote hoorcolleges eigentijdse geschiedenis en *contemporary history* moet ik doen zonder de spanning van de grote collegezaal op de Uithof. Elk jaar moet ik weer door wat zenuwen heen trappen als ik op de fiets naar de Uithof rijd, in mijn hoofd nog even de structuur van het college repeterend.

Als ik dan die muur van honderden studenten voor me zie, en hun verwachting voel, is het een van de hoogtepunten van het jaar. Ook omdat het elk jaar weer een andere groep studenten is. Eerst in het Nederlands, zo'n 300 studenten; daarna hetzelfde college in het Engels, zo'n 120 studenten. De Engelse groep is groeiend, zelfs in coronatijd. Dat levert

dikwijls zeer diverse commentaren en kritieken op. De ene keer willen ze meer buiten-Europese perspectieven op de Eerste, de Tweede en de Koude Oorlog. De andere keer doet een groepje hun beklag dat het college te rechts of juist te links is. Zolang die klachten van beide kanten komen, zitten we nog goed. Vorig jaar was er één student die vond dat ik ten onrechte Hitler en Stalin als dictator 'wegzette', en dat toch tenminste dan ook met Churchill had moeten doen.

Dit jaar is het toch anders. Ik fiets wel naar de Uithof, om tenminste niet vanuit mijn zolderkamer, maar vanuit een goede opnamestudio college te geven. Maar de studenten zie ik niet. Die moeten hun camera uitzetten, want anders trekt internet het niet. Toch kwamen er gelukkig nog wel per mail en in de vragenkwartiertjes studenten op de lijn. De allermooiste reactie kwam deze week van een Italiaanse studente, Allegra. Ze stuurde me wat vragen over het college, en daarbij enkele foto's van kroonprins Umberto (de latere Umberto II) van Italië met zijn adjudant, generaal Paolo Salvadori. 'Dat was mijn opa,' schreef ze. Haar grootvader werd in 1910 geboren, klom op tot generaal bij de luchtmacht en werd door Umberto tot adjudant benoemd.

Met kroonprins Umberto had Salvadori zelfs bij Hitler op het Adelaarsnest geluncht, ergens in 1937-1938, waar hij naast Göring had gezeten. 'Als wij Europa domineren, hoeft Italië niets te vrezen,' had Hitler tegen Umberto gezegd. 'Jullie prachtige landje hoeft zich alleen om de vakantiegangers te bekommeren. Wij doen de rest.' Wel vond Hitler dat Umberto zijn adjudant, generaal Salvadori, moest ontslaan; die was immers Joods. Maar Umberto dacht er niet aan.

Paolo Salvadori werd 93 en gaf de verhalen aan zijn kleindochter mee, die na een carrière als politica inmiddels in Utrecht geschiedenis studeert. Maar veel les over de twintigste eeuw hoeft ze niet meer te hebben. Haar grootvader was immers die eeuw.

Met dank aan Allegra Salvadori. <

DE STUDENT EN HAAR OPA



Highres nog plaatsen

FOTO: VINCENT BOON